

DANSK PSYKOLOG FORENING

Socialudvalget
Folketinget
Christiansborg

Den 28-04-2005
J.nr. 03.4.4-25

1240 København K

LM

Socialudvalget (2. samling)
L 38 - Bilag 34
Offentligt

Kommunalreformen og de specialiserede tilbud på psykiatri- og socialområdet

Indledning

I forbindelse med de fremlagte lovforslag vedrørende udlægning af de specialiserede psykiatri- og socialopgaver vil Dansk Psykolog Forening gerne fremsætte nogle bemærkninger.

Overordnet vil en række af intentionerne bag lovforslagene kunne realiseres, men samtidig indeholder lovforslagene en række problemer, der kan føre til forringelser af de specialiserede tilbud.

Sammenfattende foreslår Dansk Psykolog Forening:

- 1. At den enkelte kommunes mulighed for ensidigt at kunne overtage et specialiseret tilbud fra regionen begrænses. Det kan ske ved at fastlægge, at en beliggenhedskommune kun kan overtage det regionale tilbud, hvis der er et flertal af kommunerne i regionen, der er enige om det. Overtagelser skal indgå i en samlet 4-årig plan for udviklingen og opgavefordelingen af specialiserede tilbud.*
- 2. At regionerne får et selvstændigt forsynings- og udviklingsansvar. Regionerne skal forpligtes til og have mulighed for at skabe overblik over de specialiserede tilbud og sikre udviklingen inden for området, herunder at kunne oprette tilbud, hvis der skulle vise sig behov for det.*
- 3. At regionerne får et medansvar for sikring af nødvendig og tilstrækkelig specialviden inden for udredning, visitering og behandling, så tilbudene til borgerne får sammenhæng og leveres på tilstrækkeligt højt kvalitativt niveau.*

Baggrund

For det første vil det foreliggende lovforslag betyde, at en beliggenhedskommune til et regionalt specialiseret tilbud kan overtage det uden inddragelse af andre kommuner i regionen. Det medfører stor usikkerhed omkring udbuddet af det specialiserede tilbud, især i forhold til de øvrige kommuner i regionen.

Dansk Psykolog Forening skal derfor foreslå, at der indføres bestemmelser i lovgivningen, der begrænser den enkelte kommunes mulighed for ensidigt at kunne overtage et specialiseret tilbud fra regionen. Det kunne eksempelvis være ved at fastlægge, at en beliggenhedskommune kun kan overtage det regionale tilbud, hvis der er et flertal af kommunerne i regionen, der er enig om det. Herudover bør overtagelser indgå i en samlet 4-årig plan for udviklingen og opgavefordelingen af specialiserede tilbud.

For det andet kan en region ifølge lovforslaget ikke oprette og udbyde eget tilbud, medmindre kommunerne i regionen bestiller det. Det vil sige, at regionen ikke selvstændig må foretage sig noget, selvom om nye behov viser sig. Konsekvenser er bl.a., at ingen enkelt myndighed er ansvarlig for at fastholde og udvikle en sammenhængende vifte af specialiserede tilbud. Da ingen har det samlede ansvar, og udviklingen af tilbudene afgøres af summen af kommunernes adfærd, vil det medføre manglende overblik og dermed vanskeliggøre styringen af området.

Det regionale potentiale, der kunne sikre overblik, sammenhæng og udvikling inden for de specialiserede tilbud går tabt. Der bør i lovgivningen sikres en bedre sammenhæng imellem de nye regioner og kommunerne i regionerne omkring udviklingen og udbud af tilbud.

Der bør derfor i lovgivningen indføres bestemmelser, der giver regionerne et selvstændigt forsynings- og udviklingsansvar således, at regionerne får en forpligtelse til og mulighed for at skabe overblik over de specialiserede tilbud og sikre udviklingen inden for området, herunder at kunne oprette tilbud, hvis der skulle vise sig behov for det.

For det tredje er foreningen bekymret for, om de nye kommuner er store nok til at kunne løfte de specialiserede opgaver på tilstrækkeligt fagligt og kvalitativt niveau. Det kræver et ganske stort befolkningsgrundlag for en kommune, at kunne opbygge og vedligeholde faglige miljøer, der er tilstrækkelige til at kunne drive de specialiserede tilbud og sikre udviklingen.

Kommunerne er med strukturreformen blevet større, men langt hen ad vejen er de efter Dansk Psykolog Forenings opfattelse ikke store nok til at kunne etablere og udvikle bæredygtige faglige miljøer med den specialviden, der er nødvendig. Der er meget stor risiko for, at der vil ske afspecialisering og, at der ikke tilføres nok ressourcer til at sikre, at de nødvendige kompetencer er tilstede i de enkelte kommuner.

Dansk Psykolog Forening har noteret sig forslaget om oprettelse af en nationalt videns- og rådgivningsorganisation (VISO), der bl.a. skal have til opgave, at bistå kommuner, regionale institutioner

og borgere med gratis vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager, hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune.

Imidlertid foreslås VISO oprettet som en netværksorganisation, hvor specialisterne er placeret centralt som ansatte i kommuner, regioner eller i private tilbud.

Intentionerne bag VISO kan Dansk Psykolog Forening støtte, men det løser ikke problemet med, at de nye kommuner får en stor, tung og ganske vanskelig opgave med at sikre de nødvendige faglige miljøer til at drive og udvikle de specialiserede tilbud.

Den nødvendige faglige ekspertise, der skal bruges i det daglige arbejde, sikres bedst, hvis ansvaret for fastholdelse og udvikling af de specialiserede tilbud forankres hos én myndighed. Regionerne har potentialet til at løfte denne opgave. Regionernes størrelse gør, at regionerne i samarbejde med og på tværs af kommunerne kan udvikle adækvate tilbud på specialiseret niveau, og hvor der kan skabes den nødvendige sammenhæng for borgerne i de tilbud, de modtager fra henholdsvis sundhedsvæsnen og socialområdet. Det foreliggende lovforslag hindrer, at dette potentiale til fulde kan blive udnyttet.

Dansk Psykolog Forening stiller sig gerne til rådighed for nærmere drøftelse af ovenstående samt hvis der er behov for supplerende kommentarer. Henvendelse kan ske til konsulent Lars Michaelsen, lmi@dp.dk, direkte tlfnr. 35 25 97 21.

Med venlig hilsen

Roal Ulrichsen
Formand

Lars Michaelsen
Konsulent

Enslående brev er sendt til socialministeren.

